KULTURHISTORISK KLENODIE HJEMVENDT TIL ROSKILDE

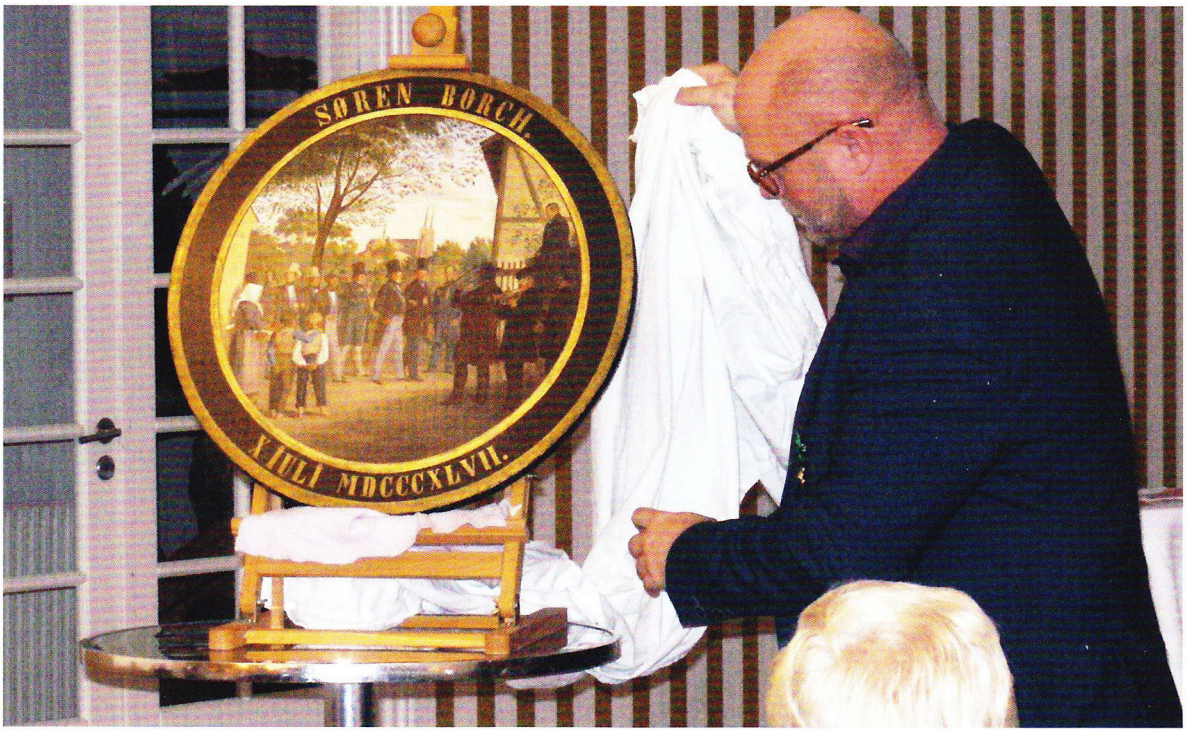

ET LÆNGE SAVNET KULTURHISTORISK KLENODIE ER VENDT HJEM TIL ROSKILDE EFTER 100 ÅR I SVENSK EKSIL.

Det er tidligere set, at bl.a. svenskekrigene førte til gensidigt ran af værdier, men i dette tilfælde er både ud- og hjemrejse foregået i fred og fordragelighed. Takket være en meget generøs donation fra Spar Nord Fonden har det været muligt for Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab at erhverve fugleskydningsskiven fra 1847.

Denne skive er oprindeligt givet til selskabet af købmand Borch, og hvad der ikke mindst gør den interessant, er den kendsgerning, at kunstneren bag skiven er professor Jacob Kornerup.

Roskilde Museum havde i 2013/2014 en særudstilling "Kornerups billedverden – Roskilde, rejser og restaureringer", og i den anledning var skiven udlånt af den svenske ejer.

Historien bag skivens lidt specielle skæbne tog sin begyndelse året før Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskabs 75 år jubilæum i 1861, hvor selskabet var i dyb økonomisk krise. Stormen blev redet af, men prisen blev, at en del fuglekongeskiver overgik til privat eje. Flere er siden kommet tilbage til selskabet, nogle tilhører i dag museer uden for Roskilde, mens andre desværre er helt forsvundet.

Blandt de klenodier, der kom i privat eje, var tre af familien Borchs skiver. De gik meget naturligt i arv til senere generationer og endte i Sverige i forbindelse

Af Henrik Brandt

På skiven ses fuglekongen ankomme til Lille Børs. Bygningen findes stadig på Havnevej 41. Motivet foreviger det højtidelige øjeblik, hvor den nye og den gamle fuglekonge tog hinanden under armen for at gå i spidsen for skydebrødrene ind til det ventende festmåltid. De er yderligere omgivet af nogle musikanter og et par lokale tilskuere, og domkirken i baggrunden efterlader ingen tvivl om, at vi er i Roskilde.

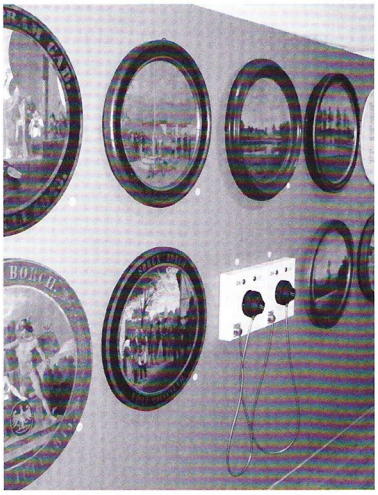

med et ægteskab på tværs af landegrænserne. Det har til stadighed været et stort ønske hos fugleskydningsselskabet at finde og om muligt tilbagekøbe forsvundne skiver. Både dem, der på reel vis udgik i 1861 og dem, der desværre blev stjålet fra Hotel Prindsen i 1970´erne.

I 1993 lykkedes det fugleskydningsselskabet i samarbejde med lokalhistorikeren Lotte Fang at forhandle sig til hjemkøb af to af de tre skiver, nemlig Jacob Borchs to skiver fra 1794. At der var to skiver med samme årstal skyldes, at der dengang var to fugleskydningsselskaber i byen, og købmanden blev pudsigt nok fuglekonge begge steder det år. Ejeren, Anne-Lisa Falkman, ville dog ikke sælge sin mands oldefars skive fra 1847.

I 2010 fulgte fugleskydningsselskabet op på mulighederne hos Søren Borchs tipoldebarn, Birgitta Falkman Lundberg, som nu havde arvet skiven, men fortsat uden held, men ejeren lod dog forstå, at den næste generation fandt det naturligt, om skiven kom tilbage til Roskilde, så det gav da et lille håb.

I sommeren 2016 blev der forsøgt igen, og der var gjort yderligere forberedelser, idet det jo stod klart, at et uvurderligt museumsstykke fra 1847 næppe kunne erhverves for småpenge. Spar Nord Fonden gav heldigvis tilsagn om det nødvendige økonomiske rygstød til en handel, hvis muligheden skulle opstå.
Henvendelsen til ejeren gav det opmuntrende resultat, at ejeren lovede at overveje et salg seriøst, men udbad sig betænkningstid.

Den 28. august – meget symbolsk på selskabets 229 års stiftelsesdag – blev en rigtig glædelig dag, da et par telefonsamtaler resulterede i en mundtlig aftale.

Den 12. september satte Per Handberg og jeg fra fugleskydningsselskabet kurs mod Nässjø i Sverige. Om aftenen var vi glade og ikke så lidt lettede retur i Roskilde med vores værdifulde last – alt var gået som planlagt.

Om end skiven trængte til en kærlig hånd, fremstod den som en af de smukkeste i samlingen. Dagen efter blev skiven indleveret til konservering, og ved årets torskegilde i starten af november blev den præsenteret for skydebrødrene.

Ringen blev sluttet for det fornemme klenodie den 1. juli i år. Efter en større ombygning var der reception i anledning af den nye hoveduddstilling i Roskilde Museum. Her fik den berejste skive en fornem placering blandt andre fornemme skiver.